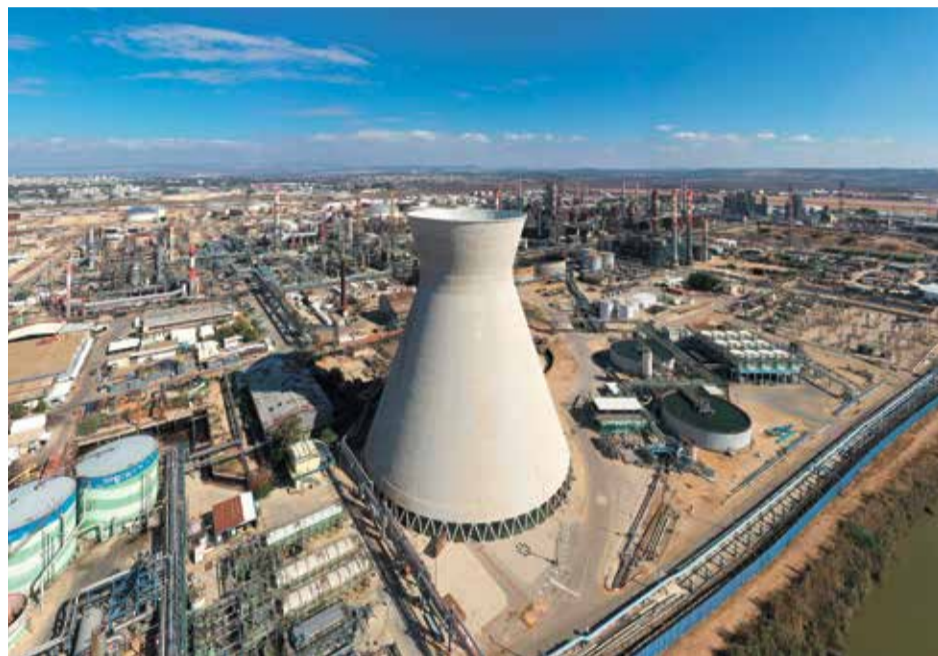

קודם ניקח את בז"ן, אח"כ ניקח את ברלין

בתוך שלושה חודשים הפכה חברת מפעלים פטרוכימיים מחברה חדלת פירעון לחברה סולבנטית ובעלת היתר שליטה בבז"ן, כאשר במהלך אותה תקופה היא ביצעה, במקביל, מספר הליכים מורכבים שלרוב אורכים שנים. כך התנהל המהפך, שלב אחר שלב

עו"ד בן ליפץ, בשיתוף משרד גרוס ושות'

מתחם בז"ן | צילום: דניאל לבטובסקי

בן ליפץ | צילום: נמרוד קפלוסו

(סדרה ח') של החברה מחליטים שלא לקחת חלק בהסדר החוב המתגבש של החברה ופונים לבית המשפט בבקשות לפתיחת צו הליכים, למינורי כונס נכסים וכן למינורי של כונס נכסים זמני. החברה, וכן יתר סדרות אגרות החוב, פנו לבית המשפט בטענה שעל אף שמדובר בנושה מובטח ועל אף שהחברה חדלת פירעון, הרי שבנסיבות העניין, טובת כלל הנושים מחייבת עיכוב ההליכים הללו. בית המשפט מקבל את עמדת החברה ויתר הסדרות ומחליט, לאור הליכות קודמות בנוגע למגבלות הכוח של נושה מובטח, לעכב את ההליכים הללו עד לאחר המועד למתן החלטת החברה בדבר מימוש זכות הסירוב.

במקביל, החברה המשיכה לפעול לאיתור גורם מממן לצורך מימוש זכות הסירוב. בסופו של דבר אף אחד מהמשאים ומתנים לא הבשיל לכדי הסכם והחברה נמצאה בין הפטיש לסדן, כשמצד אחד האחריות לפעול לטובת נושיה ולעשות ככל הניתן כדי לממש את זכות הסירוב (והרווח הגלום בה) ומצד שני החשש שאם החברה תודיע על מימוש זכות הסירוב, אך לא תשלם את העסקה (בהעדר מימון לכך), אזי היא תמצא במצב של הפרת חוזה. לאחר שקילת הסיכונים המשפטיים והסיכויים, ביום 15.6.2022 הודענו על מימוש זכות הסירוב.

מתווה להסדר חוב חדש

מייד לאחר מכן החברה החלה לפעול בארבעה מי-שורים במקביל: גיבוש הסדר חוב חדש מול הנושים, שיכשיר את הקרקע לגיוס כספים ורכישת השליטה בבז"ן; ובקשה לקבלת היתר מהמדינה להפוך לבעלת השליטה היחידה בבז"ן; היערכות לגיוס חוב ציבורי בהיקף של כ- 550 מיליון שקלים; והתנהלות מול החברה לישראל.

ביום 31.7.2022 החברה הגישה לבית המשפט בקשה לכינוס אסיפות נושים לאישור הסדר חוב וכן בקשה להאיץ את לוחות הזמנים על מנת שניתן יהיה לה-שלים את העסקה עד 15.9.2022.

זה סיפורה המופלא של חברת מפעלים פטרוכימיים בישראל בע"מ, אשר בתוך שלושה חודשים הפכה מחברה חדלת פירעון לחברה סולבנטית ובעלת היתר שליטה בבתי ויקוק לנפט בע"מ ("בז"ן"), כאשר במהלך אותם שלושה חודשים היא ביצעה, במקביל, מספר הליכים מורכבים שלרוב אורכים שנים - הדיפת בקשות כינוס ופירוק שהוגשו נגדה; ביצוע הסדר חוב בהיקף של כ- 1.5 מיליארד שקלים; קבלת היתר מהמדינה לשליטה לבד בבז"ן; גיוס חוב חדש בהיקף של כ- 500 מיליון שקלים; והכנסת משקיע חדש בהיקף של כ- 100 מיליון שקלים; ורכישת מניות השליטה בבז"ן מידי החברה לישראל בע"מ תמורת כ- 550 מיליון שקלים.

הסיפור הזה הוא דוגמה קיצונית להפכפכות בחייה של חברה וכן לכך שבהינתן אילוץ זמן ותמריץ כלכלי הולם, ניתן להוציא אל הפועל עסקאות מורכבות, תוך ניווט בין שרטונים משפטיים, רגולטורים ועסקיים.

מימוש זכות הסירוב

הסיפור מתחיל בשנת 2020. באותה עת פטרוכימיים החזיקה כ- 15% מהון מניות בז"ן ושליטה בבז"ן ביחד עם החברה לישראל מכוח הסכם שליטה בניהן והיתר שליטה שניתן להן מהמדינה. על רקע משבר הקורונה וירידות מחירים בשוק הנפט בשנת 2020, נפגעה היכולת של פטרוכימיים לעמוד בתשלומים לסדרות אגרות החוב שהיקפן באותו מועד עמד על כ- 1.5 מיליארד שקלים. בשלב זה, ולאחר ששקלנו את הסוגייה של חובות דירקט טורים לאור הוראות סעיף 288 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, הוחלט לפנות לנושים בבקשה להתחיל משא ומתן להסדר חוב.

המור"מ התארך לאור ניגודי האינטרסים בין ארבעת סדרות אגרות חוב, ובחודש אפריל 2022, בעיצומו של המור"מ, הובאה לפתחנו הודמנות נדירה - החבר"ה לישראל הודיעה לחברה על כך שהיא חתמה על הסכם למכירת מניות השליטה שלה בבז"ן (כ- 16% מהון מניות בז"ן) לצד ג', במחיר הנמוך משמעותית ממחירן בבורסה באותו מועד; וכי בהתאם להוראות הסכם השליטה בין החברה לבין החברה לישראל, יש לחברה 45 ימים להודיע האם היא מממשת את זכות סירוב שיש לה לרכישת מניות השליטה בבז"ן תמורת כ- 550 מיליון שקלים ו- 90 ימים נוספים מעבר לכך על מנת להשלים את העסקה.

לאחר בחינה של ההלכות בנושא של מימוש זכות סירוב באמצעות צד ג', החברה יחד עם נציגי נושיה החליטו לפעול כדי לאתר גורם שיעמיד לחברה את המימון הנדרש למימוש זכות הסירוב ויחלוק עם החברה (ונושיה) את הרווח הגלום בעסקה. ואולם, סמוך לאחר מכן, מחזיקי אגרות החוב

"הסיפור הזה הוא דוגמה קיצונית להפכפכות בחייה של חברה וכן לכך שבהינתן אילוץ זמן ותמריץ כלכלי הולם, ניתן להוציא אל הפועל עסקאות מורכבות, תוך ניווט בין שרטונים משפטיים, רגולטורים ועסקיים"

לרבות: מנגנון השתתפות בעליית ערך עתידית במחיר מניית בז"ן וכן התחייבות לבצע הצעת רכש למניות החברה לאחר השלמת הסדר החוב. בנוסף, כלקח מהסדר חוב קודם, לוח הסילוקין של אגרות החוב שנתרו נקבע כפירעון בתש"ל לום אחד של קרן וריבית בתום חיי האג"ח, אך עם התחייבות לבצע פירעונות מוקדמים בכל עת שבז"ן תחלק דיבידנדה.

ביום 5.9.2022 בית המשפט אישר את תוכנית הסדר החוב ולמחרת התקבל אישור המדינה להיתר שליטה לחברה בבז"ן.

ביום 12.9.2022 החברה השלימה הנפקה של אגרות חוב לציבור בהיקף של כ- 500 מיליון שקלים וביום 15.9.2022 החברה רכשה את מניות השליטה בבז"ן מידי החברה לישראל וכך השלימה את המהפך מחברה חדלת פירעון לחברה סולבנטית בעלת היתר שליטה בבז"ן בתשעים ימים וכעת - Berlin.

הכותב הינו שותף במחלקת שוק הון במשרד גרוס ושות' ויצג את החברה בעסקה המתוארת

בשיתוף משרד גרוס ושות'

ביום 3.8.2022 חל טוויסט נוסף בעלילה שהעמיד הכל בסיכון - משרד האוצר הודיע שהוא מתנגד למתן היתר שליטה לחברה נוכח מצבה הפיננסי. לאחר התלבטות הוחלט לבצע עיכוב דיווח בה-תאם להוראות סעיף 36(ב) לתקנות הדיווח וב-מקביל לקיים מור"מ מזורז אל מול משרד האוצר ואל מול נציגי הנושים ובליווי המומחה מטעם בית המשפט. בסיומו של המור"מ הושגו הבנות בדבר מתווה להסדר חוב חדש ושונה לחלוטין, שבבסיסו הורמת הון לחברה והמרת חוב לנושים בהיקף של כמיליארד שקלים כנגד ניירות ערך שונים של החברה, באופן שעם השלמת הסדר החוב החברה תהפוך לחברה סולבנטית שאיננה כבולה יותר בשלשלאות הנושים.

ביום 11.8.2022 הודענו לבית המשפט ולציבור על הודעת משרד האוצר ועל הסדר החוב החדש שגור בש והוספנו לתהליך גם מור"מ עם המשקיע לצורך ביצוע הורמה של 100 מיליון שקלים.

אישור בית המשפט והמדינה

הסדר החוב החדש כולל מנגנונים ייחודיים, שנועדו לתת למחזיקי אגרות החוב תמריצים ראויים,